

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**«УКРАЇНА У СВІТОВИХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ:
КУЛЬТУРА, ЕКОНОМІКА, СУСПІЛЬСТВО»**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

22–23 березня 2023 року

Реєстрація Міністерства освіти і науки України
Лист ІМЗО №21/08-53 від 19.01.2023

Тези доповідей

Частина 4

КИЇВ 2023

УДК 33+316.7](477)
Е 457

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського університету культури
(протокол № 9 від 6 березня 2023 р.)*

Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 23–24 березня 2023 р. / М-во освіти і науки України; Київ. ун-т культури, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023, Част. 4. 175 с.

Збірник містить наукові тези Міжнародної науково-практичної конференції «Україна у світових глобалізаційних процесах: культура, економіка, суспільство», яка відбулася 23–24 березня 2023 р. Спів організатори: Інститут модернізації змісту освіти; Батумський державний університет мистецтв, Грузія; Вища школа менеджменту у Варшаві, Польща. Матеріали охоплюють певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів і будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців економічної та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції
©Київський університет культури, 2023
© Автори тез, 2023

ЗМІСТ

Секція 7

ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ПІДПРИЄМСТВО, РЕГІОН, КРАЇНА

<i>Khadzhynova Olena, Salo Serhii</i>	STRATEGY FOR THE TRANSFORMATION OF THE ENTERPRISE IN THE CONDITIONS OF THE NEW DIGITAL REALITY	8
<i>Бабець І.Г.</i>	СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: РИЗИКИ ТА ЗАГРОЗИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	10
<i>Батченко Л. В., Єрмаков Р. В., Недосвітний В. В.</i>	ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?	13
<i>Батченко Л. В., Чередніченко Б. О., Філоненко Д. О.</i>	АУТСОРСИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ	15
<i>Благой В. В., Загорулько О. В.</i>	ЕКОНОМІКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВЩИНИ	18
<i>Вінницька О. А., Чвертко Л. А.</i>	ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	20
<i>Вовк С. М.</i>	УПРАВЛІННЯ ЦИФРОВИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ	24
<i>Вовк Т. В.</i>	ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНИХ ПРОГРАМ ЗАХИСТУ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ НА ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ	26
<i>Григораш С. М., Бурківська Л. Ю.</i>	ІНФОРМАЦІЙНА ВІДКРИТІСТЬ ВЛАДИ ТА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОДА): РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	28
<i>Григорчук Т. В., Сидоренко М. О.</i>	СТРУКТУРА ПЕРСОНАЛЬНОГО БРЕНДУ ФОТОХУДОЖНИКА	32
<i>Диха М. В.</i>	ПАРТНЕРСТВО ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	34
<i>Жабинець О. Й.</i>	МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКСПОРТНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ	38
<i>Зеркаль А. В., Біліонова О. М.</i>	СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	40

Однією з найбільш перспективних можливостей є зростання ІТ-сектору, який має потенціал стати основним рушієм економічного зростання та створення робочих місць у регіоні. Високоосвічена робоча сила та потужна технічна інфраструктура роблять Харківську область привабливим місцем для ІТ-компаній та стартапів.

За останні роки Харківська область зробила важливий крок у напрямку сталого розвитку, але попереду ще багато роботи. Харківщина має різноманітну економіку з багатьма сильними сторонами, але також стикається зі значними проблемами, пов'язаними з триваючим конфліктом на сході України та погіршенням навколишнього середовища. Однак у регіоні також є багато можливостей для сталого розвитку, включаючи зростання ІТ-сектору, розвиток відновлюваних джерел енергії та просування практик сталого сільського господарства. Вирішуючи ці виклики та використовуючи ці можливості, Харківська область може досягти довгострокового економічного зростання та процвітання, одночасно захищаючи навколишнє середовище та підтримуючи сталий розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Програма економічного і соціального розвитку Харківської області на 2022 рік затверджена рішенням обласної ради від 21 грудня 2021 року № 335 – VIII URL: <https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/717/3228/3322/3368>

2. Герасимчук З.В. Політика розвитку проблемних регіонів: методологічні засади формування та реалізації. Луцьк: Настир'я, 2018. 248 с.

3. Територіальний розвиток і регіональна політика: Регіональні економічні тренди та детермінанти регіональної політики. Наук. доп. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Наук. ред. І.З. Сторонянська. Львів, 2019. 92 с.

4. Статистика населення України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/people/>

*Вінницька О. А., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку
та економічної безпеки;*

*Чвортко Л. А., канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,
обліку та економічної безпеки,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
м. Умань, Україна*

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Ефективність місцевого самоврядування є запорукою успішного розвитку територіальних громад в країні. Реформа децентралізації сприяла формуванню дієздатного, максимально наближеного до громадянина органу місцевого

самоврядування. Об'єднання територіальних громад дало змогу створеним органам місцевого самоврядування отримати відповідні повноваження та ресурси, які забезпечують можливості для розвитку їх територій, створення сучасної освітньої, медичної, транспортної, житлово-комунальної інфраструктури. Отримавши всі можливі переваги децентралізації, місцеве самоврядування продовжує розвиватися вже під впливом процесів діджиталізації, які останніми роками дедалі активніше входять у наше життя на фоні загального розвитку технологій.

Війна, пандемія COVID-19, глобальні карантини, застосування карантинних обмежень створили умови, в яких суспільство було змушене швидко реагувати та інтенсивно використовувати цифрові технології, і місцеве самоврядування не є винятком. Водночас розвиток країни потребує системних стратегічних і тактичних рішень, які дадуть змогу прискорити впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах життєдіяльності українського суспільства, особливо у формуванні та реалізації державної політики на всіх рівнях управління.

По всьому світу державні установи та бізнес-структури швидко перейшли на масштабне функціонування за допомогою цифрових каналів. Будь-яка можлива діяльність, послуга (від харчування, навчання до оформлення актів цивільного стану) тепер має цифровий або онлайн-еквівалент, багато з яких демонструють швидке використання, яке все ще підтримується державою. Майже всі організації переводять надання послуг на цифрові технології впроваджувати як он-лайн, так і оф-лайн процедури. Дуже ймовірно, що споживачі віддавали перевагу використанню цифрового контенту після кризи, викликаній COVID-19.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології здатні кардинально змінити всі суспільні відносини. Саме під їх впливом формується нове цифрове суспільство. Це призвело до активного розвитку різноманітних процесів: активної глобалізації та регіонального розвитку (локалізації). Іншим важливим елементом діджиталізації є вдосконалення державних систем влади через створення електронного урядування, яке спрямоване на підвищення ефективної роботи державних органів влади та громадян, бізнесу та інших суб'єктів.

Україна також активно долучається до процесів діджиталізації, про що свідчить запуск додатку «Дія», до якого станом на кінець 2022 року приєдналося вже 18,6 млн користувачів [2]. Сам додаток був випущений наприкінці 2019 року як бета-версія, а вже в лютому 2020 року був повністю реалізований з презентацією доступних функцій і сервісів. «Дію» розроблено та представлено Міністерством цифрової трансформації України як приклад перших кроків до створення та розвитку «цифрової держави», яка зможе поєднати все необхідне для ефективного задоволення всіх потреб громадян у різних питаннях [1]. Сьогодні додаток надає доступ до більшості документів громадян (паспорт, закордонний паспорт, водійські права, студентський квиток тощо) та певного переліку послуг (сплата податків та штрафів, відкриття ФЛП тощо).

Кількість користувачів, у свою чергу, підтверджує доцільність та актуальність використання цифрових технологій у житті держави та її громадян, що сприятиме швидкому вирішенню великої кількості питань та зменшить навантаження на наявні системи. Значну роль у всіх цих процесах відіграють і органи місцевого

самоврядування, які безпосередньо впливають на їх перебіг, надають необхідну інформацію та є першою інстанцією, до якої громадянин може звернутися за інформацією чи послугами.

Актуальність діджиталізації місцевого самоврядування закладена і в Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегія вказує, що на даний момент низький рівень конкурентоспроможності регіонів є однією з причин посереднього рівня діджиталізації та цифрової обізнаності в галузі. Тому серед пріоритетів регіонального розвитку також зазначено підвищення якості та доступності для населення послуг, що надаються органами державної влади та місцевого самоврядування незалежно від місця проживання, зокрема на основі цифровізації [5]. Так держава наголошує на зростанні ролі діджиталізації в житті органів державної влади та місцевого самоврядування соціальної інфраструктури, внутрішнього туризму, середньої освіти.

Що стосується кадрового виміру даного питання, то діджиталізація тут сприяє здобуттю нових знань і навичок, сприяє суттєвому розширенню можливостей кожного окремого представника державної влади та місцевого самоврядування. Це дозволяє нам стверджувати, що сьогодні технології стали базою для створення нових продуктів та цінностей, а також є запорукою отримання конкурентних переваг через впровадження нових, унікальних систем і процесів з новою ціннісною сутністю, вищою ефективністю та меншими затратами на реалізацію (наприклад цифровий банкінг чи держава в смартфоні) [6].

Для того, щоб діджиталізація призвела до позитивних змін, а нові процеси стали ефективною частиною існуючої системи, була розроблена «Концепція розвитку цифрових компетенцій до 2025 року», яка спрямована насамперед на розвиток цифрових технологій та впровадження інновації в усіх сферах суспільного життя. Ця Концепція визначає поняття «цифрова компетентність», яка є динамічним поєднанням знань, умінь, способів мислення, установок, інших особистих якостей у сфері інформаційних, комунікаційних та цифрових технологій, що визначає здатність особистості успішно спілкуватися, проводити професійну та/або подальшу освітню діяльність з використанням таких технологій [4].

Серед основних положень, передбачених Концепцією, слід виділити наступні:

- отримання громадянами цифрової освіти з використанням інформаційних ресурсів;
- створення Єдиного державного веб-порталу цифрової освіти «Дія. Цифрова освіта»;
- розроблення заходів щодо впровадження цифрових засобів доведення інформації;
- забезпечення правового регулювання формування державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових компетентностей;
- створення індикаторів для моніторингу розвитку цифрових навичок та цифрових компетенцій.

Розумне впровадження інформаційних технологій дозволяє працювати з великими обсягами інформації, підвищуючи ефективність діяльності органів місцевого самоврядування. Результатом цифровізації має стати підвищення якості життя населення та ефективності управління. Проте є певні фактори, які можуть уповільнити діджиталізацію: 1) слабкі фінансові ресурси громади; 2) відсутність єдиного підходу до використання інформаційних ресурсів; 3) недостатня та надмірна відкритість інформації; 4) слабкий розвиток і застосування ІТ базується на низькому рівні інформаційних та комп'ютерних знань відповідних працівників [3].

Під тиском різноманітних зовнішніх і внутрішніх факторів територіальні громади поступово усвідомлюють свою важливу роль у суспільстві. Цьому значною мірою сприяє поширення різноманітних цифрових технологій, оскільки для реалізації ефективної соціально-економічної політики необхідно об'єднати активну спільноту громадян, місцевої влади та експертів у мережу, в якій відбувається обмін науковими результатами та інформацією. Для координації власної діяльності регіональним громадам необхідно створити аналітичний центр, однією з функцій якого була б розробка цифрових методів та впровадження їх на місцях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державні послуги онлайн. Дія: веб-сайт. URL: <https://diia.gov.ua/>
2. З початку війни кількість користувачів у «Дія» зросла на 20 %. Конкурент. Інформаційне агентство: веб-сайт. URL: <https://konkurent.ua/publication/110823/z-pochatku-viyni-kilkist-koristuvachiv-u-dii-zrosla-na-20/>
3. Каламан О. Б., Пурцхванідзе О. В. Шляхи розбудови місцевої громади в діджиталізованому світі. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1794>. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.10.30
4. Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року та її значення. Everlegal: веб-сайт. URL <https://everlegal.ua/kontseptsiya-rozvytku-tsyfrovykh-kompetentnostey-do-2025-roku-ta-yiyi-znachennya>
5. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: постанова Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
6. Струтинська І., Козбур Г. Основні стимули цифрових трансформацій малого та середнього бізнесу України. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/28144/2/XXI_NK_2019_Strutynska_IBasic_performance_of_digital_73-74.pdf
7. Chvertko L., Korniienko T., Vinnytska O. Digitalization of insurance business as an effective risk management lever. *Sciences of Europe*. 2022. № 89. Vol. 1. P. 7-11. URL: <https://www.europe-science.com/wp-content/uploads/2022/03/Sciences-of-Europe-No-89-2022.pdf>